

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Skupštine

PRIMLJENO:	15.11. 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-1/15-45
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Predsjedniku Vlade

Poštovani g-dine Đukanoviću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavljam Vam sljedeće pitanje:

Koje mjere i radnje preduzimate i namjeravate preduzeti kako bi bili suzbijeni nepotizam, protekcionizam, zloupotrebe službenog položaja, korupcija i druge srodne negativne pojave koje opterećuju naše društvo?

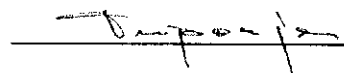
Obrazloženje

Efikasnom borbom protiv pomenutih negativnih društvenih pojava osnažili bismo proces uspostavljanja pune vladavine prava i time povećali ukupan stepen povjerenja građana u institucije države.

Molim odgovor i u pisanoj formi.

Predsjednik kluba poslanika Pozitivne Crne Gore

Goran Tuponja

4. Goran TUPONJA, Pozitivna Crna Gora

POSLANIČKO PITANJE

Koje mjere i radnje preduzimate i namjeravate preduzeti kako bi bili suzbijeni nepotizam, protekcionizam, zloupotrebe službenog položaja, korupcija i druge srodne negativne pojave koje opterećuju naše društvo?

Obrazloženje

Efikasnom borbom protiv pomenutih negativnih društvenih pojava osnažili bismo proces uspostavljanja pune vladaine prava i time povećali ukupan stepen povjerenja građana u institucije države.

Molim odgovor i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poštovani poslaniče Tuponja,

U okviru opštih demokratskih procesa u Crnoj Gori, koji uključuju promjene u političkom, ekonomskom i zakonodavnom sistemu, važan dio predstavlja borba protiv korupcije i drugih nus pojava koje ste naveli u vašem pitanju. Očigledan pokazatelj političke volje za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije sadržan je u reformskim zakonima donijetim u prethodnom periodu.

Vlada je veoma fokusirana na ove probleme. Ne samo na unapređenje normativnih pretpostavki za njihovo rješavanje, već i ambijenta u kome novi zakoni mogu u potpunosti zaživjeti, obezbjeđujući efikasnu borbu protiv negativnih pojava koje opterećuju crnogorsko, kao i globalno društvo danas.

Usvojen je i čitav niz zakona o potvrđivanju međunarodnih konvencija koje se bave pitanjima korupcije. Time Crna Gora i na međunarodnom planu potvrđuje odlučnost da se pridruži naporima savremenog svijeta na planu borbe protiv najtežih oblika kriminala.

U okviru pregovaračkog Pogavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava - osim uspostavljanja nezavisnog i efikasnog pravosuđa i zaštite ljudskih prava, posebna pažnja posvećena je borbi protiv korupcije. S obzirom da EU ovo smatra jednim od najvažnijih preduslova stabilnosti demokratskog društva i vladavine prava, logično je da u partnerstvu sa zemljom kandidatom u procesu pregovora, kakva je Crna Gora danas, potencira postojanje čvrstog zakonodavnog okvira na planu prevencije i suzbijanja korupcije i ističe jačanje međuinstitucionalne saradnje.

Početak rada Agencije za sprečavanje korupcije, od 1. januara 2016. godine, biće uspostavljena institucionalna nadležnost za sprovođenje tri ključna preventivna antikorupcijska zakona: Zakona o sprečavanju korupcije, Zakona o lobiranju i Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Istovremeno, prestaće sa radom Komisija za sprečavanje sukoba interesa i Uprava za antikorupcijsku inicijativu, a novoformirana Agencija preuzeće poslove, zaposlene, kao i prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad, dokumentaciju, registre i evidenciju ovih tijela.

Već su imenovani Savjet i direktor Agencije, a u toku je proces izrade i usvajanja podzakonskih i drugih akata neophodnih za njen početak rada, kao i razvoj IT sistema koji se odnose na elektronsko podnošenje izvještaja o imovini i prihodima javnih funkcionera, izvještaja o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, prijava zviždača kao i povezivanje sa bazama podatka relevantnih institucija.

U oblasti reforme pravosuđa, u skladu sa ciljevima definisanim odgovarajućom Strategijom za period 2014.-2018. i pratećim akcionim planom, postignut je značajan napredak usvajanjem seta organizacionih zakona u februaru 2015. godine. Podsjećam, usvojeni su: Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore, Zakon o sudovima, Zakon o Sudskom savjetu i sudijama, Zakon o Državnom tužilaštvu i Zakon o Specijalnom državnom tužilaštvu. Značajnim novinama koje ovi zakoni propisuju obezbijeđen je uspješan nastavak reformi u oblasti pravosuđa i stvoreni uslovi za efektivnu borbu protiv korupcije i za zaštitu ljudskih prava.

Posebno treba istaći značajan napredak koji je postignut u usklađivanju crnogorskog krivičnog zakonodavstva sa međunarodnim standardima. Zakonikom o krivičnom postupku i Krivičnim zakonikom Crne Gore u potpunosti su preuzeti međunarodni standardi u ovoj oblasti. Naročito u dijelu krivičnih djela protiv službene dužnosti i protiv platnog prometa i privrednog poslovanja. Ustanovljavanje sistema tužilačke istrage je najdalekosežnija promjena buduće krivične procedure.

Nedavnim donošenjem Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću (23. septembar 2015. godine), Crna Gora je u nacionalno zakonodavstvo implementirala najnovije međunarodne standarde u ovoj oblasti, naročito u dijelu proširenog oduzimanja imovine.

Osim napretka ostvarenog na normativnom planu, preduzete su i brojne aktivnosti na unapređenju institucionalnog okvira u borbi protiv korupcije, tako što su obrazovane posebne i reformisane postojeće institucije, sa preventivnim, represivnim ili kombinovanim nadležnostima.

Na osnovu posebnog Zakona formirano je Specijalno državno tužilaštvo nadležno za gonjenje učinilaca krivičnih djela organizovanog kriminala, bez obzira na visinu propisane kazne; visoke korupcije; pranja novca; terorizma i ratnih zločina.

Takođe, u Višem sudu u Podgorici osnovano je Specijalno odjeljenje za krivična djela za čije je gonjenje nadležno Specijalno državno tužilaštvo.

U toku su procedure za uspostavljanje Specijalnog policijskog odjeljenja u Upravi policije, koje će biti nadležno za istraživanje i otkrivanje učinilaca krivičnih djela za čije gonjenje je nadležno Specijalno državno tužilaštvo.

Takođe, kontinuirano se sprovode aktivnosti koje imaju za cilj jačanje kapaciteta organa nadležnih za otkrivanje, procesuiranje i presuđenje za krivična djela sa elementima korupcije, kroz spovođenje obuka, zapošljavanje novih službenika, obezbjeđenje materijalnih i tehničkih uslova, donošenje podzakonskih akata za sprovođenje zakona i međuinstitucionalnu saradnju nadležnih organa.

Ostale pojave koje potencirate Vašim pitanjem predstavljaju istorijsko, vjekovno zaostajanje u društvenom razvoju Crne Gore s jedne i istorijski gledano kratkotrajnog i nekonzistentnog ekonomskog i demokratskog razvoja ovog dijela Evrope s druge strane. Nažalost, Balkan je u prošlosti češće bio u stanju nestabilnosti i borbe za opstanak, nego u pregnuću da se ekonomski i demokratski razvija. Dodatno, izazove na ovom planu donijeli su i tranzicioni procesi kroz koje prolazi crnogorsko i sva balkanska društva. Sem toga, u malobrojnim društvima kao što je crnogorsko, problemi poput nepotizma i protekcionizma su daleko vidljiviji. To bi svakako morali shvatiti i kao prednost u suzbijanju ovih pojava, uz oprez od političke zloupotrebe, etiketiranja profesionalnih i stručnih kadrova samo zato što su u određenom stepenu srodstva.

Najbolji odgovor na sve ove probleme je, nesumnjivo, beskompromisna borba za kvalitetniju vladavinu prava. Često ponavljam da je uz nedostatak znanja, to ključni sistemski deficit svih balkanskih društava.

Ipak, na sreću, ovo nijesu nerješivi problemi. Ohrabruje progres koji je evidentan i registrovan u ovogodišnjem Izvještaju Evropske komisije o napretku. Moramo nastaviti još odlučniju borbu za njihovo prevazilaženje. Ključ je prije svega u potenciranju profesionalizma i zakonitosti u radu javne uprave. Posebnu odgovornost za to, naravno, ima koalicija na vlasti, ali i svi drugi subjekti društva, uključujući institucije obrazovnog sistema.